

זכותון למהגרי/ות עבודה בענף הסיעוד (4/2024)

קו לעובד הוא ארגון ללא מטרות רווח המעניק יעוץ וסיוע משפטי לעובדים/ות.

שכר מינימום

החל מיום 1.4.2024 שכר המינימום למשרה מלאה (182 שעות בחודש) 5,880 ₪, ליום: 235 ₪, לשעה: 32.31 ₪.

מועד התשלום

דמי הכיס השבועיים שעובדי סיעוד מקבלים הם חלק מן השכר החודשי. מעסיקים המשלמים לפחות שכר מינימום רשאים לנכות משכר עובד הסיעוד הלן בביתם את הסכומים הקבועים בתקנות עבור ביטוח בריאות, מגורים והוצאות נלוות.

שעות נוספות

על המעסיק לשלם את השכר לא יאוחר מה - 9 בחודש עבור החודש הקודם.

עובדי סיעוד הלנים מחוץ לבית המעסיק, וכן בעת סיעוד של מעסיק המאושפז מחוץ לביתו (בבי"ח או בשיקום) זכאים לגמול עבור עבודה בשעות נוספות עבור העסקה של מעל ל-7 שעות ביום. הגמול המינימאלי עבור שעות נוספות: עבור שעות ראשונות - 40.38 ש"ח לשעה, כל שעה מעבר לשעתיים הראשונות - 48.46 ש"ח לשעה.

יום מנוחה שבועי

על פי פסיקת ביה"ד הארצי לעבודה מיום 7.7.2016, עובד סיעוד זכאי למנוחה שבועית בת **25 שעות רצופות** הכוללות את יום המנוחה של העובד על פי דתו. בהתאם לחוק "שעות עבודה ומנוחה", **יש לאפשר לעובד מדי שבוע לצאת ליום המנוחה השבועי**. שכר עבור עבודה בשבת הוא 401 ₪. הסבר לגבי גובה הסכום בסעיף ימי חג להלן.

חופשה שנתית

כל עובד זכאי לצאת לחופשה שנתית בתשלום. אורך החופשה: 16 ימי חופשה ב-4 השנים הראשונות - (14 ימי עבודה) בכל שנה, מס' ימי החופשה השנתית עולה בהדרגה עד ל-4 שבועות החל מן השנה ה-13. כאשר העובד יוצא לחופשה בפועל, ישולם לו שכרו הרגיל עבור תקופה זו ובלבד שלא יהיה נמוך משכר המינימום. עובד רשאי לצבור ימי חופשה עד שלוש שנים, המעסיק חייב לאפשר לעובד לנצל את חופשתו הצבורה. **תשלום "פדיון חופשה" במהלך תקופת העבודה אינו יכול לבוא במקום מתן חופשה שנתית בפועל**. אין לדרוש מהעובד למצוא לעצמו מחליף או לשלם עבור העובד המחליף בעת יציאתו לחופשה שנתית.

ימי חג

עובד זכאי ל-9 ימי חג בשנה לפי דתו, אם לא חלו ביום המנוחה השבועי שלו. **יום חג הינו יום שבתון ואורכו 25 שעות**, כאורכו של יום המנוחה השבועי. הזכאות לימי חג בתשלום לעובדי סיעוד היא מתחילת **עבודתם** והגמול לעובד שהועסק ביום זה הינו שכר יומי (150% X עבור 24 שעות) בתוספת שכר עבור שעה אחת) (150% X עבור השעה ה-25) - 401 ₪. יש לקבוע בתחילת ההעסקה מהם 9 ימי החג של העובד ולתעד אותם בחוזה. אין להחליף ימי חג במהלך ההעסקה.

דמי הבראה

עובד שהשלים שנת עבודה, זכאי ל-5 ימי הבראה בתעריף של 418 ₪ ליום. בשנה השנייה והשלישית - 6 ימים, הרביעית עד העשירית - 7 ימים. מס' ימי הבראה עולה בהדרגה ל-10 ימים החל מהשנה ה-20 לעבודה.

ימי מחלה

עובד שחלה ונעדר מהעבודה - המעסיק חייב בתשלום שכר כנגד הצגת אישור רפואי, החל מהיום השני למחלה. ביום השני והשלישי, זכאי העובד ל-50% מהשכר היומי. מהיום הרביעי ואילך, 100% מהשכר היומי. עובד מתחיל לצבור ימי מחלה מיום תחילת עבודתו: יום וחצי לכל חודש עבודה עד למקסימום של 90 ימים בסה"כ.

פיצויי פיטורים

לאחר **השלמת שנת עבודה** העובד זכאי לפיצויים אם פוטר או שהפסיק עבודתו בנסיבות המזכות אותו בפיצויי פיטורים, כגון: פטירת המעסיק; מעבר המעסיק לבית אבות; אי חידוש האשרה; הרעה מוחשית בתנאי העבודה; אי-תשלום שכר או אי-מתן זכויות סוציאליות, הרעה במצב בריאותי של העובד או בני משפחתו מדרגה ראשונה; טיפול בתינוק לאחר לידה ועוד. **מועד תשלום**: עם הפסקת יחסי העבודה. הפיצויים מחושבים לפי שכר לחודש (לעובדי סיעוד: כולל דמי כיס) ובלבד שלא יפחת משכר מינימום 5,880 ₪ X מספר שנות העבודה.

עובד המקבל חלק משכרו מחברת סיעוד זכאי לפיצויי פיטורים מהחברה על חלקה בשכרו עד 30.10.2016, כאשר מסיים את עבודתו בה, אם עבד יותר מ-6 חודשים (או בהתחלף שנה קלנדרית). מתאריך 01.11.2016 חברות הסיעוד מעבירות את חלקן בפיצויים ובגמל לקרן הפיקדון, והעובד יקבל את התשלום כאשר יצא מישראל לצמיתות. אין כיום אפשרות פרקטית למעסיקים שאינם חברות סיעוד להפקיד תשלומים בפיקדון.

**התראה למעסיק
לפני התפטרות
בהתאם לנהלי
משרד הפנים**

עובד שהועסק 7 ימים ומעלה ומעוניין לסיים את עבודתו חייב בהודעה מוקדמת למעסיק וללשכה הפרטית דרכה הועסק. על העובד לתת הודעה מוקדמת בכתב בטרם התפטרות, בהתאם לזמן שהועסק: מ-7 ימים ועד 3 חודשים – 7 ימים, מ-3 חודשים ועד 6 חודשים – 14 ימים, מ-6 חודשים ועד שנה – 21 ימים, לאחר שנה – חודש.

**הודעה מוקדמת
לפיטורים/התפטרות**

לפי חוקי העבודה על המעסיק/עובד לתת הודעה מוקדמת בכתב בטרם פיטורים, בהתאם לתקופת ההעסקה: 6 חודשים ראשונים - יום אחד לכל חודש, חודש שביעי עד שנה - 6 ימים (בעד ששת החודשים הראשונים) + 2.5 ימים לכל חודש נוסף, לאחר שנה: חודש שלם. מעסיק/עובד שלא נתן הודעה מוקדמת חייב בפיצוי לצד השני בגובה השכר לתקופה זו.

המעסיק חייב לספק מגורים גם בשבוע שלאחר סיום יחסי עובד ומעביד.

על פי פסיקת ביה"ד הארצי לעבודה, עובד זכאי לחלף הודעה מוקדמת גם במקרה של פטירת המעסיק.

פנסיה

על פי צו הרחבה משנת 2008, זכאי כל עובד בישראל להפרשות עבור פנסיה מהמעסיק מדי חודש במהלך ההעסקה, החל מתום 6 חודשים להעסקתו. עובד אשר החל את העסקתו כאשר קיים הסדר פנסיוני על שמו, זכאי להפרשות פנסיוניות החל מהיום הראשון לעבודתו. החל מה- 1.1.2017 ואילך השיעור מהשכר אותו חייב המעסיק להפריש הוא 12.5%, מתוכם 6% על חשבון הפיצויים ו- 6.5% נוספים על חשבון גמל. עובד שלא בוצעו עבורו הפרשות בתקופת העבודה זכאי לפיצוי בגין אי הפרשות פנסיוניות בתום תקופת העבודה, בגובה הזכויות שננקב לעיל. גם במקרה של התפטרות, על המעסיק להעביר לידי העובד את כל הכספים שהיה להפריש עבורו במהלך העסקתו, לרבות רכיב הפיצויים.

הריון ולידה

אסור לפטר עובדת בהריון בעלת ותק של 6 חודשים לפחות בלא היתר הממונה על חוק עבודת נשים במשרד הכלכלה. עובדת סיעוד בעלת אשרה שילדה זכאית לקבל מהביטוח הלאומי כיסוי הוצאות אשפוז, מענק לידה חד פעמי וחופשת לידה בת 15 שבועות בתשלום.

ביטוח בריאות

המעסיק חייב להסדיר ולשלם עבור ביטוח רפואי לעובד למשך כל תקופת עבודתו. עם הפסקת העבודה יש לשמור על הפוליסה באותה חברת ביטוח כדי לא לאבד מזכויותיו. אם המעסיק ביטל את הביטוח הרפואי של העובד, והעובד פונה תוך 30 יום לחברת הביטוח ומבקש להמשיך את הביטוח על חשבונו, החברה חייבת להסכים לכך. כאשר העובד עובר למעסיק חדש, עליו לבקש להישאר באותה חברת ביטוח ולשמור על הפוליסה שברשותו.

הוצאות נסיעה

על המעסיק להחזיר לעובד הוצאות נסיעה לעובד שאיננו לן בבית המעסיק, או כאשר המעסיק מאושפז בבית החולים.

ביטוח לאומי

המעסיק חייב לבטח את העובד בביטוח לאומי בהתאם להנחיות המוסד לביטוח לאומי. יש לתת בידי העובד צילום של מסמך מהביטוח הלאומי, שכולל את מספר תיק הניכויים של העובד בביטוח לאומי.

תקיפה מינית

החוק בישראל אוסר על תקיפה / הטרדה מינית שהיא בין היתר איום לפטר עובדת אם תסרב לקיים יחסי מין, מעשה מגונה, או הצעות בעלות אופי מיני.

דמי תיווך

לחברת כח אדם או מי מטעמה **אסור** לגבות מעובד המגיע לישראל סכום מעל 5394 ש"ח + 17% מס עבור הנפקת אשרת עבודה ו/או עבור הבאתו לישראל. לחברות כוח אדם **אסור** לגבות תשלום עבור איתור מעסיק עובד שכבר נמצא בישראל.

דרכון

אסור למעסיק /חברת כח האדם להחזיק בדרכונו של העובד. החזקת דרכון מהווה עבירה פלילית.

זמן התארגנות בין מעסיקים ולפני עזיבת הארץ

עובד שנמצא בישראל עד 51 חודשים, רשאי למצוא מעסיק אחר, דרך כל לשכת תיווך, בתוך 90 יום. עובד אשר מיצה את תקופת שהייתו בישראל רשאי להישאר בארץ 60 ימים נוספים מיום סיום ההעסקה. עובד שסיים 51 חודשים ואין לו מעסיק, רשאי לעבוד בעבודות החלפה קצרות טווח רשומות ע"י לשכה בלבד .

ניכויים מהפיקדון

על פי חוק הפיקדון החדש שנכנס לתוקף בחודש מרץ, 2024, עובדת שמתעכבת ביציאה מהארץ 1-2 חודשים, ינוכה מחשבונה 3.75% מהסכום, מדי חודש נוסף ינוכו מחשבונה אחוזים שונים עד למקסימום ניכוי 75% מהסכום. אם העיכוב ביציאה ארע בשל נסיבות מוצדקות, ניתן להגיש ערעור.

www.facebook.com/migrantcaregivers

דוא"ל siud@kavlaoved.org.il